

Bornholms Regionskommune

Kvalitetsstandard for

- Genoptræning og vedligeholdende træning efter lov om Social Service
- Genoptræning efter Sundhedsloven

Godkendt i Socialudvalget d. 6. marts 2017

Indledning	3
Visitation	4
Ansøgning om genoptræning eller vedligeholdende træning efter Lov om Social Service:	4
Henvisning til genoptræning efter Sundhedsloven:	4
Skriftlig dokumentation	4
Kvalitetsmål og opfølgning	5
Serviceloven	5
Sundhedsloven	5
Klageadgang	6
Serviceloven	6
Sundhedsloven	6
Kvalitetsstandard: Genoptræning efter Lov om Social Service	7
Kvalitetsstandard: Vedligeholdende træning efter Lov om Social Service.....	9
Kvalitetsstandard: Almen genoptræning efter Sundhedsloven	11

Indledning

Denne kvalitetsstandard er Bornholms Regionskommunes beskrivelse af ydelser indenfor genoptræning og vedligeholdende træning efter lov om social service, og genoptræning efter Sundhedsloven.

Kvalitetsstandarden bygger på Kommunalbestyrelsens overordnede politiske beslutninger og målsætninger, og skal medvirke til at sikre, at borgernes forventninger til den kommunale service afstemmes med det politisk besluttede serviceniveau.

Kvalitetsstandarden er vejledende og afgørelser træffes altid ud fra en individuel helhedsvurdering.

Visitation

Ansøgning om genoptræning eller vedligeholdende træning efter Lov om Social Service § 86 stk. 1 og stk. 2.

Når en borger oplever tab i funktionsevne fx dårligere gangfunktion eller besvær med at klare daglige opgaver som rengøring eller den personlige hygiejne kontaktes Myndighed og Tilsyn i Center for Ældre, der træffer afgørelse om genoptræning eller vedligeholdende træning.

Kommunen har, når den træffer afgørelser, pligt til at inddrage alle muligheder for hjælp efter den sociale lovgivning. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning. Genoptræning efter § 86 stk. 1, skal først gives, hvor anden form for træning, herunder også egen træningsindsats, ikke kan bringe borgerens funktionsniveau op.

Lov om social service § 86, se bilag A

Henvisning til genoptræning efter Sundhedsloven:

En borger der udskrives fra hospital, og som har et lægefagligt vurderet behov for genoptræning, skal ved udskrivelse have udleveret en genoptræningsplan. Det er kun hospitaler, der kan udarbejde en genoptræningsplan. Genoptræningsplanen er borgerens henvisning til vederlagsfri genoptræning enten i kommunen eller på hospitalet.

Genoptræningsplanen sendes samtidig med borgerens udskrivelse til afd. Genoptræning i Bornholms Regionskommune.

Specialiseret genoptræning foregår på hospitalet, og det er Bornholms Hospital som indkalder til genoptræning. *Den almene genoptræning* varetages af afd. Genoptræning, indkaldelse ske med elektronisk brev.

Sundhedsloven § 140, se bilag A

Se endvidere afsnit om 'Frit valg af genoptræningssted', se bilag B

Skriftlig dokumentation

Alle borgere som modtager træning efter begge lovgivninger, bliver oprettet med en elektronisk journal i kommunens omsorgssystem Care. Heri registreres og dokumenteres de udførte ydelser, Jf. bekendtgørelse 1090 af 28. juli 2016 om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler.

Forvaltningsloven og Sundhedsloven foreskriver reglerne for tavshedspligt, videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger samt borgerens informerede samtykke i forbindelse med genoptræning og behandling. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område angiver reglerne for udveksling af oplysninger mellem kommune, sygehus og praktiserende læge i forbindelse med konkret behandling samt indlæggelse og udskrivning fra sygehus.

Kvalitetsmål

Serviceloven

- At afd. Genoptræning kontakter borger, senest 5 hverdage efter at henvisning er modtaget
At træning iht. serviceloven starter hurtigst muligt og senest 10 hverdage efter modtagelse af henvisning

Sundhedsloven

- At afd. Genoptræning kontakter borger, senest 5 hverdage efter at henvisning er modtaget.
- Det tilstræbes at genoptræning starter hurtigst muligt derefter.

Kvalitetsopfølgning

Løbende ajourføring af Bornholms Regionskommunes hjemmeside er en del af egenkontrollen i forhold til at sikre lettilgængelig og ajourført information om kommunens tilbud.

Opfølgning gennem egenkontrol på kvalitetsmål.

Klageadgang

Genoptræning og vedligeholdelsestræning efter Serviceloven

Når kommunen har truffet afgørelse i en sag, kan borgeren klage over kommunens afgørelse, hvis pågældende er utilfreds med afgørelsen. Borgeren skal klage inden fire uger efter, at kommunens afgørelse er modtaget, og klagen skal sendes til kommunen. Når der klages over kommunens afgørelse, har kommunen fire uger til at vurdere sagen igen. Kommunen skal sende klagen videre til Ankestyrelsen, hvis kommunen ikke giver borgeren medhold i klagen.

Klager over kommunens afgørelser om genoptræning og vedligeholdelsestræning efter servicelovens bestemmelser kan således indbringes for Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan behandle klager over den måde, en sag er blevet behandlet på og over konkrete afgørelses indhold, herunder over omfanget og indholdet af den tildelte hjælp. Ankestyrelsen kan ikke tage stilling til de kommunalpolitiske beslutninger om serviceniveau m.v. og til kommunens tilrettelæggelse af opgaverne, herunder til hvordan opgaverne udføres.

Klager over sagsbehandlingen (sagsbehandlingstiden, personalet m.v.) skal rettes til kommunens borgmester som den øverst ansvarlige for kommunens virksomhed.

Genoptræning efter Sundhedsloven

Afgørelser der er truffet i forhold til vurdering af behovet for genoptræning og derved ret til vederlagsfri genoptræning via en genoptræningsplan, kan ankes til Patientombuddet. Det er alene hospitalerne der kan udarbejde genoptræningsplaner, og derfor skal klagen i første instans rettes til det behandlende hospital.

Andre klager over sundhedspersoners faglige virksomhed skal rettes til Patientombuddet efter samme bestemmelser som gælder for det øvrige sundhedsvæsen.

Yderligere vejledning om klageadgang kan ses på patientombuddets hjemmeside på www.patientombuddet.dk

Klager over serviceniveauet, herunder ventetider, organisering og omfanget af *almen* genoptræning, skal rettes til den kommune, der yder genoptræningen.

Klager over serviceniveauet, herunder ventetider, organisering og omfanget af *specialiseret* genoptræning, skal rettes til det hospital, der yder genoptræningen.

Kvalitetsstandard: Genoptræning efter Lov om Social Service

Lovgrundlag	Lov om Social Service § 86 stk.1.
Formålet med ydelsen	Genoptræning er et tilbud om hjælp til igen at kunne fungere i dagligdagen efter funktionsnedsættelse som følge af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til et sygehusophold. Formålet er, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne.
Målgruppe	Borgeren skal visiteres til ydelsen efter en konkret individuel vurdering af behovet for genoptræning. Målgruppen er ældre, midlertidigt svækkede borgere, med en funktionsnedsættelse som følge af sygdom, der ikke har involveret sygehusindlæggelse. Tilbuddet skal gives i de tilfælde, hvor anden form for træning, f.eks. i form af egen træningsindsats, ikke kan bringe borgerens funktionsniveau op.
Kriterier for tildeling af ydelsen	• Borgerens almen tilstand skal kunne tåle træning • Borgeren skal have et træningspotentiale • Borgeren skal være motiveret og deltage aktivt
Omfang af ydelsen	Omfanget af genoptræningen er afhængigt af borgerens behov, og tidsmæssigt begrænset til den periode, hvor funktionsniveauet fortsat kan forbedres gennem yderligere træning. Genoptræningen foregår almindeligvis 1-3 gange ugentligt, og har normalt en varighed på 10-12 uger.
Aktiviteter som kan indgå i ydelsen	Træningen er målrettet træning mod et aktivitetsmål. Træningen tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens mål. I samarbejde mellem borger og terapeut udarbejdes en plan for træningsforløbet. Træningen kan bestå af et eller flere af flg. elementer: • Specifikke fysio- og ergoterapeutiske undersøgelser og test. Instruktion: • Vejledning i forflytningsteknikker. • Instruktion i lejrningsteknikker. • Vejledning i selvtræning. • Vejledning i brug af hjælpemidler (ved vejledning kan et træningsmoment indgå ved behov). Funktionstræning: • Muskeludholdenhed og styrketræning. • Bevægelighedstræning. • Balance- og stabilitetstræning.

	• Koordinationstræning. • Kognitiv træning. Primær færdighedstræning: • Personlig hygiejne øvre og nedre toilette. • Toiletbesøg. • Af- og påklædning. • Spisning/væskeindtagelse. Sekundær færdighedstræning: • Indkøb. • Madlavning. • Husarbejde. • Færden. • Fritid.
Aktiviteter der ikke indgår i ydelsen	Fysio- eller ergoterapeutiske behandlingsydelser indgår ikke. Ved behandlingsbehov skal borgeren henvende sig til egen læge, der kan henvise til privatpraktiserende fysioterapeut.
Afslutning af ydelsen	Ved afslutning af et træningsforløb skal borgeren vejledes i hvordan de opnåede resultater fastholdes. Udslusningen kan indeholde: • Hjemmebesøg mhp. overførbare af træning • Kontakt til familie • Kontakt til hjemmepleje leverandør • Kontakt til ældrerådgiver • Hjemmebesøg sammen med kommende motionsven • Besøg/kontakt til motions/aktivitets tilbud.
Kompetence krav til udførere	Der lægges vægt på, at personalet har de faglige og personlige kvalifikationer, som den konkrete opgave kræver. Personalet har tavshedspligt.
Hvad koster ydelsen for borgeren	Genoptræning er gratis. Der ydes ikke kørsel i forbindelse med genoptræning.

Kvalitetsstandard: Vedligeholdende træning efter Lov om Social Service

Lovgrundlag	Lov om Social Service § 86 stk.2.
Formålet med ydelsen	Vedligeholdelsestræning er et tilbud om hjælp til at kunne fungere i dagligdagen med en nedsat funktionsevne. Vedligeholdelsestræningen gives med henblik på at fastholde og konsolidere en eksisterende funktionsevne herunder at forhindre eller udsætte tab af funktionsniveau.
Målgruppe	Borgeren skal visiteres til ydelsen efter en konkret individuel vurdering af behovet for vedligeholdelsestræning. Målgruppen er voksne borgere med væsentligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Borgerens funktions- og aktivitetsniveau er nedsat i en grad, så borgeren ikke kan træne vedligeholdende ved at benytte andre tilbud om træning, f.eks. senioridræt. Tilbuddet om vedligeholdelsestræning gives således til voksne borgere, som har brug for en individuelt tilpasset træningsindsats.
Kriterier for tildeling af ydelsen	• Borgerens almen tilstand skal kunne tåle træning • Borgeren skal have et træningspotentiale • Borgeren skal være motiveret og deltage aktivt
Omfang af ydelsen	Vedligeholdelsestræningen foregår fortrinsvis på hold 1-2 gange ugentligt. Varigheden af et træningsforløb er tidsbegrænset og normalt 14 uger. Der er i særlige tilfælde mulighed for individuelle træningsforløb med en varighed op til 24 uger.
Aktiviteter som kan indgå i ydelsen	Træningen er målrettet træning mod et aktivitetsmål. Træningen tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens mål, . I samarbejde mellem borger og terapeut udarbejdes en plan for træningsforløbet. Vedligeholdelsestræning er målrettet træning mod et aktivitetsmål. Vedligeholdelsestræningen tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens mål, som afdækket under visitationen. I samarbejde med borgeren udarbejdes en plan for træningsforløbet. Vedligeholdelsestræningen kan bestå af et eller flere af flg. elementer: • Specifikke fysio- og ergoterapeutiske undersøgelser og test. Instruktion: • Vejledning i forflytningsteknikker. • Instruktion i lejrings teknikker. • Vejledning i selvtræning. • Vejledning i brug af hjælpemidler (ved vejledning kan et træningsmoment indgå ved behov). Funktionstræning:

	• Muskeludholdenhed og styrketræning. • Bevægelighedstræning. • Balance- og stabilitetstræning. • Koordinationstræning. • Kognitiv træning. Primær færdighedstræning: • Personlig hygiejne øvre og nedre toilette. • Toiletbesøg. • Af- og påklædning. • Spisning/væskeindtagelse. Sekundær færdighedstræning: • Indkøb. • Madlavning. • Husarbejde. • Færden. • Fritid.
Aktiviteter der ikke indgår i ydelsen	Fysio- eller ergoterapeutiske behandlingsydelser indgår ikke. Ved behandlingsbehov skal borgeren henvende sig til egen læge, der kan henvise til privatpraktiserende fysioterapeut.
Afslutning af ydelsen	Ved afslutning af et træningsforløb skal borgeren vejledes i hvordan de opnåede resultater fastholdes. Udslusningen kan indeholde: • Hjemmebesøg mhp. overførbarhed af træning • Kontakt til familie • Kontakt til døgnplejen • Kontakt til ældrerådgiver • Hjemmebesøg sammen med kommende motionsven • Besøg/kontakt til motions/aktivitets tilbud.
Kompetence krav til udfører	Der lægges vægt på, at personalet har de faglige og personlige kvalifikationer, som den konkrete opgave kræver. Personalet har tavshedspligt.
Hvad koster ydelsen for borgeren?	Vedligeholdelsestræning er gratis. Der ydes ikke kørsel i forbindelse med vedligeholdelsestræning.

Kvalitetsstandard: Almen genoptræning efter Sundhedsloven

Lovgrundlag	Sundhedsloven § 140.
Formålet med ydelsen	Genoptræning er et tilbud om hjælp til igen at kunne fungere i dagligdagen efter funktionsnedsættelse som følge af sygdom. Formålet er, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne.
Målgruppe	Borgere som har været i kontakt med hospital og der fået udleveret almen genoptræningsplan.
Kriterier for tildeling af ydelsen	• Borgerens almen tilstand skal kunne tåle træning • Borgeren skal have et træningspotentiale • Borgeren skal være motiveret og deltage aktivt
Omfang af ydelsen	Omfanget af genoptræningen er afhængigt af borgerens behov, og tidsmæssigt begrænset til den periode, hvor funktionsniveauet fortsat kan forbedres gennem yderligere træning. Genoptræningen foregår almindeligvis 1-3 gange ugentligt, og har normalt en varighed på 10-12 uger. Der er for alle hoveddiagnose grupper udarbejdet specifikke ydelsesbeskrivelser, se disse på www.brk.dk for detaljeret beskrivelse af genoptræningsydelseerne.
Aktiviteter som kan indgå i ydelsen	Genoptræning er målrettet træning mod et aktivitetsmål. Træningen tilrettelægges med udgangspunkt i borgerens mål, understøttet af genoptræningsplanens beskrivelse af hvilken funktionsnedsættelse genoptræningen skal rette sig imod. I samarbejde med borgeren udarbejdes en plan for træningsforløbet. Genoptræningen kan bestå af et eller flere af flg. elementer: • Specifikke fysio- og ergoterapeutiske undersøgelser og test. Instruktion: • Vejledning i forflytningsteknikker. • Instruktion i lejrningsteknikker. • Vejledning i selvtræning. • Vejledning i brug af hjælpemidler (ved vejledning kan et træningsmoment indgå ved behov). Funktionstræning: • Muskeludholdenhed og styrketræning. • Bevægelighedstræning. • Balance- og stabilitetstræning. • Koordinationstræning. • Kognitiv træning.

	Primær færdighedstræning: • Personlig hygiejne øvre og nedre toilette. • Toiletbesøg. • Af- og påklædning. • Spisning/væskeindtagelse. Sekundær færdighedstræning: • Indkøb. • Madlavning. • Husarbejde. • Færden. • Fritid.
Aktiviteter der ikke indgår i ydelsen	Fysio- eller ergoterapeutiske behandlingsydelser indgår som hovedregel ikke. Ved decideret behandlingsbehov skal borgeren henvende sig til egen læge, der kan henvise til privatpraktiserende fysioterapeut.
Afslutning af ydelsen	Ved afslutning af et træningsforløb skal borgeren vejledes i hvordan de opnåede resultater fastholdes.
Kompetence krav til udførere	Der lægges vægt på, at personalet har de faglige og personlige kvalifikationer, som den konkrete opgave kræver, fortrinsvis autoriseret personale. Personalet har tavshedspligt.
Hvad koster ydelsen for borgeren?	Genoptræning er gratis. Der ydes kørsel og kørselsgodtgørelse efter gældende regler.

Bilag A

Lovgrundlag

Lov om Social Service § 86

Ifølge lov om Social Service § 1 er formålet med loven, at fremme den enkeltes mulighed for at kunne klare sig selv eller lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten.

For borgere med nedsat funktionsevne indebærer det, at støtte og hjælp skal tilrettelægges ved

”At tilgodese behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne”.

§ 86. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde genoptræning til afhjælpning af fysisk funktionsnedsættelse forårsaget af sygdom, der ikke behandles i tilknytning til en sygehusindlæggelse.

Stk.2. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp til at vedligeholde fysiske eller psykiske færdigheder til personer, som på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer har behov herfor.

Sundhedsloven § 140

Bornholms Regionskommune har myndighedsansvaret for al ambulant genoptræning efter § 140 i Sundhedsloven. Ambulant genoptræning efter indlæggelse på hospital inddeles i specialiseret og almen genoptræning. Den specialiserede genoptræning skal varetages på et hospital, mens den almene genoptræning varetages af kommunen.

§ 140. Kommunalbestyrelsen tilbyder vederlagsfri genoptræning til personer, der efter udskrivning fra sygehus har et lægefagligt begrundet behov for genoptræning jf. § 84 om genoptræningsplaner.

Bilag B

Frit valg af genoptræningssted for borgere med en genoptræningsplan

Det fremgår af borgerens genoptræningsplan, om denne er henvist til almen ambulante genoptræning, specialiseret ambulante genoptræning eller egen træning.

- Er borgeren henvist til specialiseret genoptræning, kan denne frit vælge mellem genoptræningstilbud på alle hospitaler i Danmark, der kan tilbyde den genoptræning, borgeren har behov for. Hospitaler i andre regioner, end den borgeren bor i, har dog ret til at afvise vedkommende, hvis de ikke har plads.

Hospitalet, hvorfra borgeren er udskrevet, kan rådgive om valgmuligheder i forhold til frit valg til specialiserede ambulante genoptræningstilbud.

- Er man henvist til almen genoptræning, kan man frit vælge mellem egen kommunes genoptræningstilbud og genoptræning på andre kommuners egne institutioner. Andre kommuner har dog ret til at afvise borgeren, hvis de ikke har plads.
Der gives ikke kørsel og kørselsgodtgørelse ved valg af genoptræning i anden kommune, udover hvad der ville være givet ved valg af genoptræning i egen kommune.
Genoptræningsenheden kan rådgive om valgmuligheder i forhold til almene ambulante genoptræningstilbud.
- Er man henvist til egen træning har genoptræningsplanen alene til formål at understøtte borgerens egentræning samt informere den praktiserende læge.

Bilag C

Frit valg af genoptræningssted for borgere med en genoptræningsplan

Det fremgår af borgerens genoptræningsplan, om denne er henvist til almen ambulat genoptræning, specialiseret ambulat genoptræning eller egen træning.

- Er borgeren henvist til specialiseret genoptræning, kan denne frit vælge mellem genoptræningstilbud på alle hospitaler i Danmark, der kan tilbyde den genoptræning, borgeren har behov for. Hospitaler i andre regioner, end den borgeren bor i, har dog ret til at afvise vedkommende, hvis de ikke har plads.

Hospitalet, hvorfra borgeren er udskrevet, kan rådgive om valgmuligheder i forhold til frit valg til specialiserede ambulante genoptræningstilbud.

- Er man henvist til almen genoptræning, kan man frit vælge mellem egen kommunes genoptræningstilbud og genoptræning på andre kommuners egne institutioner. Andre kommuner har dog ret til at afvise borgeren, hvis de ikke har plads.
Der gives ikke kørsel og kørselsgodtgørelse ved valg af genoptræning i anden kommune, udover hvad der ville være givet ved valg af genoptræning i egen kommune.
Genoptræningsenheden kan rådgive om valgmuligheder i forhold til almene ambulante genoptræningstilbud.
- Er man henvist til egen træning har genoptræningsplanen alene til formål at understøtte borgerens egetræning samt informere den praktiserende læge.